

บทที่ ๕

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๖๑ คน ซึ่งได้ ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับข้อมูล ที่ได้รวบรวมมา สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบโดยการทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) และสรุปข้อมูลปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นที่สำคัญ ในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์ โดยจะสรุปตามลำดับ ดังนี้

๕.๑.๑. ข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นครูผู้สอนถึง ๑๕๕ คนคิดเป็นร้อยละ ๕๙.๔๐ เป็นเพศหญิง ๑๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๗๐ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะมีอายุระหว่าง ๕๑-๖๐ ปี เป็นจำนวน ๘๓ คนคิดเป็นร้อยละ ๓๑.๘๐ รองลงมาคืออายุ ระหว่าง ๔๑-๕๐ ปี เป็นจำนวน ๗๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๓๐ วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่ของผู้ตอบแบบสอบถามมีการศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน ๑๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๔๐ ระดับปริญญาเอกมีน้อยที่สุด ๓ คนคิดเป็นร้อยละ ๑.๑๐

๕.๑.๒. ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์

ผู้วิจัยได้สรุปความคิดเห็นของบุคลากรต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์ดังต่อไปนี้

ผลการวิจัย พบว่าส่วนมากผู้ตอบแบบสอบถามให้ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ อ.เมือง จ.นครสวรรค์ ในระดับปานกลางเป็นจำนวน ๑๙ ข้อ ในจำนวนข้อสอบถามทั้งหมด ๒๐ ข้อ คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๐๐ มีเพียง ๑ ข้อ ก็คือข้อที่ ๑๘ ที่กล่าวว่าท่านมีส่วนร่วมในการเงินการบัญชีพัสดุสินทรัพย์ของโรงเรียนปริยัติธรรมเพียงใด ที่มีระดับความคิดเห็นน้อย ส่วน ข้อที่ผู้ตอบให้คะแนนมากที่สุด คือข้อที่ ๑๔ ที่กล่าวว่า ท่านมีส่วนในการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการโรงเรียนปริยัติธรรมเพียงใด ($\bar{X} = ๒.๗๘$) เป็นการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

๕.๑.๓. เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกกลุ่มตามสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็น ของบุคลากรต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์เป็นการทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างตัวแปร ได้แก่ การจำแนกตามสถานภาพเพศ, อายุ, วุฒิการศึกษา ตามสมมติฐาน ดังนี้

จากตารางที่ ๔.๓ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ แจกแจงตามเพศ พบว่า t-test ของข้อที่ ๓ ข้อที่ ๙ ข้อที่ ๑๑ ข้อที่ ๑๒ ข้อที่ ๑๕ ข้อที่ ๑๗ และข้อที่ ๒๐ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๕ มีเพียงข้อที่ ๑๙ ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๑ แสดงว่าข้อของเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการบริหารโรงเรียนปริยัติธรรมมีเพียง จำนวน ๘ ข้อ ในทั้งหมด ๑๐ ข้อ คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๐๐ ดังนั้นจึง ปฏิเสธ สมมติฐานข้อที่ ๑ ที่ตั้งไว้

๕.๑.๔. ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมส่วนใหญ่ตอบแบบสอบถามปัญหาและอุปสรรคพบว่าบุคลากรต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์จำนวนปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ดังนี้

สภาพปัญหาของชุมชนโดยรวม ชุมชนไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมเนื่องจากต้องประกอบอาชีพ ไม่ค่อยมีวันหยุด ๕ รูป/คน เพราะมีความรู้พื้นฐานะยากจน ๕ รูป/คน ขาดความสามารถทางการศึกษา จึงไม่กล้าแสดงออก ๕ รูป/คน สถานศึกษาก็ไม่เห็นความสำคัญของคนนอกวงการการศึกษา อีกทั้งสถานศึกษาขาดการวางแผนการจัดการ ๗ รูป/คน ไม่มีรูปแบบการมีส่วนร่วมที่หลากหลายเพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมได้หลากหลายสถานภาพ ๑๐ รูป/คน สถานศึกษายังไม่เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง จึงไม่เปิดโอกาสให้ชุมชนแสดงความคิดเห็น

นอกจากการรับรู้และรับนโยบาย ๑๔ รูป/คน ทำให้ขาดความร่วมมือจากชุมชนทุกฝ่ายแม้กระทั่งผู้บริหาร ครู - อาจารย์

จากปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหาร การศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์ ข้อเสนอแนะโดยรวมต้องการให้สถานศึกษาให้โอกาสทุกฝ่ายเข้าร่วมประชุมสัมมนาเพื่อรับรู้ข่าวสาร ชุมชนมีความต้องการให้สถานศึกษา พัฒนาระบบการศึกษาให้ทันสมัยสอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจ และสังคมปัจจุบัน และต้องการมีส่วนร่วมแนะนำ เยาวชนเข้าสู่ระบบการศึกษาได้สะดวกขึ้นทั้งยัง ต้องการมีส่วนร่วมปรับปรุงส่งเสริมสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้สวยงาม และมีการร่วมออกกำลัง กาย รวมทั้งต้องการให้สถานศึกษาเป็นศูนย์กลางสร้างกลุ่มสัมพันธ์ระหว่าง ผู้ปกครอง ครู - อาจารย์ ศิษย์เก่าเข้าร่วมกิจกรรมด้วยกัน ต้องการให้เผยแพร่แนวปฏิบัติการมีส่วนร่วม อีกทั้งต้องการให้ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมเสนอแนะความคิดเห็นอย่างจริงจัง โดยให้ผู้บริหาร ครู- อาจารย์ นักเรียน และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

๕.๑.๕ สรุปองค์ความรู้แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์รูปแบบแนวทางการ ประยุกต์ใช้ทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนก สามัญศึกษา อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์โดยแบ่งออกเป็น ๒ ขั้นตอน คือ ๑) ทางการมีส่วนร่วม ของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา และ๒) ระดับ ความเห็นสูงสุดของบุคลากร ซึ่งอธิบายในรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การประยุกต์ใช้การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียน พระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์ มากำหนดเป็นรูปแบบของ โรงเรียนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์โดยเป็นการประยุกต์ใช้ร่วมกับโรงเรียนในเขตอำเภอ เมือง จังหวัดนครสวรรค์จะออกมาเป็นแนวทางการประยุกต์ใช้และวิธีการสำหรับนำไปใช้กับผู้บริหาร ครู- อาจารย์ ประชาชน และนักเรียน โดยรวม คือ ๑.ชุมชนไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมเนื่องจากต้อง ประกอบอาชีพ ไม่ค่อยมีวันหยุด ๒. ความรู้พื้นฐานะยากจน ๓.ขาดความสามารถทางการศึกษา จึง ไม่กล้าแสดงออก ๔. สถานศึกษาก็ไม่เห็นความสำคัญของคนนอกวงการการศึกษา อีกทั้งสถานศึกษา ขาดการวางแผนการจัดการ ๕.ไม่มีรูปแบบการมีส่วนร่วมที่หลากหลายเพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ได้หลากหลายสถานภาพ ๖.สถานศึกษายังไม่เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง จึงไม่ เปิดโอกาสให้ชุมชนแสดงความคิดเห็น นอกจากการรับรู้และรับนโยบาย

ขั้นตอนที่ ๒ ระดับความเห็นสูงสุดของบุคลากรเป็นขั้นตอนสูงสุดของการมีส่วนร่วมของ ชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา อำเภอเมืองฯ จังหวัด นครสวรรค์ เมื่อผ่านขั้นตอนที่ ๑ และถึงขั้นตอนที่ ๒ แล้วจะสามารถสร้างระดับความเห็นสูงสุดแก่ บุคลากรได้

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหาร การศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์โดยจะ

อภิปรายผลตามลำดับ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ๔ ด้าน คือ การจำแนกตามสถานภาพ, เพศ, อายุ, วุฒิกการศึกษา มีความแตกต่างกันออกไป เมื่อพิจารณาในแต่ละสมมติฐาน มีประเด็นที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

สมมติฐานที่ ๑ บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยของ t-test พบว่าเพศของผู้สอบถามไม่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา หรือพูดอีกนัยหนึ่งว่ามีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญที่ .๐๕ จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ **พระสุนทร วรสารโร จันทรโต** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของบุคลากรโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ๑) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของบุคลากรโรงเรียนปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ๒) แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของบุคลากรโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ คือ ควรจัดให้มีหน่วยงานที่ดูแลสนับสนุนอย่างเป็นระบบ มีการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน มีความเสียสละ มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรม และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ **บุญเจิด สุขอภิรมย์** ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน กับการมีส่วนร่วมแก้ปัญหาการดำเนินงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยปรากฏว่า ระดับการมีส่วนร่วมและระดับความต้องการที่จะมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน ในการแก้ปัญหาการดำเนินงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี คาดหวังให้ปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก แต่การปฏิบัติจริงปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่ต้องการมีส่วนร่วมปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ ด้านการให้ความช่วยเหลือสนับสนุนการแก้ปัญหา ส่วนบทบาทด้านการให้คำแนะนำ หรือข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาเป็นบทบาทที่คาดหวังให้ร่วมปฏิบัติหรือต้องการร่วมปฏิบัติรวมทั้งมีการปฏิบัติจริงน้อยกว่าทุกด้าน ส่วนการเปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริง และบทบาทที่คาดหวังของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนในการแก้ปัญหาการดำเนินงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามความคิดเห็นของประธานกรรมการศึกษา กรรมการศึกษา และผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามลักษณะอาชีพ ระดับการศึกษา ขนาดโรงเรียน ประสบการณ์การบริหาร พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังพบว่า คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนต้องการมีส่วนร่วมแก้ปัญหาการดำเนินงานโรงเรียนเพิ่มมากขึ้น และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ **นเรศ หิรัญกุล** เรื่อง “ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนราธิวาส ” ผลการวิจัย พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนราธิวาส มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานรวมทุกด้าน และรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนราธิวาส มีสถานภาพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานทั้ง ๑๒ ด้าน โดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน คณะกรรมการสถานศึกษาชั้น

พื้นฐาน จังหวัดนราธิวาส ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ทั้ง ๑๒ ด้าน โดยภาพรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ โดยที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานมากกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดเล็ก ปัญหาในการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนราธิวาส ได้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ไม่มีเวลา ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ขาดการประสานงานระหว่างสถานศึกษากับคณะกรรมการสถานศึกษา ขาดงบประมาณ ข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไข ปัญหา ได้แก่ หน่วยงานในระดับเหนือควรจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ แต่งตั้งบุคคลที่เหมาะสมในการประสานงานระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และหน่วยเหนือควรมีประกาศเกียรติคุณแก่คณะกรรมการสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานดี เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ **กมลชัย ศิริศรี** ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์อยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมเพศหญิงและชายไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๒ บุคลากรที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า บุคลากรที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ **ปราโมทย์ กิ่งแก้ว** ได้ศึกษาเปรียบเทียบบทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดภูเก็ต พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดภูเก็ตในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบสถานภาพพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ .๐๑ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ จึงเสนอให้มีการทำความเข้าใจบทบาท นโยบาย และแผนประจำปี และวิเคราะห์ท้องถิ่นเพื่อเป็นข้อมูลในการทำสาระหลักสูตรให้สถานศึกษารายงานผลการดำเนินงานให้ทราบปีละครั้ง และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ **มนตรี พรพล** ได้วิจัยเรื่อง กระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพังงา พบว่ากระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีวุฒิการศึกษา และขนาดโรงเรียนต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการวางแผนโรงเรียนขนาดกลางมีส่วนร่วมมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านสถานภาพ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๑ โดยผู้แทนครู ผู้บริหาร ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้ทรงคุณวุฒิมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษามากกว่าผู้ปกครอง ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้แทนองค์กรชุมชน

สมมติฐานที่ ๓ บุคลากรที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า บุคลากรที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ **ปราโมทย์ กิ่งแก้ว** ได้ศึกษาเปรียบเทียบบทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดภูเก็ต พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดภูเก็ตในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบสถานภาพพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ .๐๑ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ จึงเสนอให้มีการทำความเข้าใจบทบาท นโยบายและแผนประจำปี และวิเคราะห์ท้องถิ่นเพื่อเป็นข้อมูลในการทำสาระหลักสูตรให้สถานศึกษารายงานผลการดำเนินงานให้ทราบปีละครั้ง และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ **มนตรี พรพล** ได้วิจัยเรื่องกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพังงา พบว่ากระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีวุฒิการศึกษา และขนาดโรงเรียนต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการวางแผนโรงเรียนขนาดกลางมีส่วนร่วมมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านสถานภาพ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๑ โดยผู้แทนครู ผู้บริหาร ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้ทรงคุณวุฒิมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษามากกว่าผู้ปกครอง ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้แทนองค์กรชุมชน

สมมติฐานที่ ๓ บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ **กมลาศน์ ศรีประสิทธิ์** เรื่อง “การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอสะเตา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต ๓” พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ โดยคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่ามีส่วนร่วมสูงกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีส่วนร่วม ในการบริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๑. สถานศึกษาควรนำผลการวิจัยนี้ ไปเป็นแนวทางในการส่งเสริมความร่วมมือ ของชุมชนในรูปแบบต่างๆ เช่น เปิดโอกาสหรือเชิญชวนให้เป็นคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ในสถานศึกษา การเป็นเครือข่ายผู้ปกครอง การอาสาสมัครเข้ามาช่วยกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน การเป็นครูภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้าไปสอนในสถานศึกษาร่วมกับครูผู้สอน และควรมีการติดต่อสื่อสารกับชุมชน มีการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันเป็นประจำ และประชาสัมพันธ์ผลงานของสถานศึกษาให้ชุมชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่องให้มากขึ้น จึงจะทำให้บรรลุผลตามเป้าหมายได้รวดเร็วขึ้น

๒. สถานศึกษาควรนำผลการวิจัยไปจัดทำข้อมูลให้เป็นสารสนเทศ เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายวางแผนพัฒนาการศึกษา กระบวนการศึกษา กระบวนการบริหาร กิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา และสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

๑) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา กับคุณภาพของการจัดการศึกษา เพื่อที่จะได้ข้อมูลการค้นคว้าที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

๒) ควรศึกษาและวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

๓) ควรมีการศึกษาแนวทาง การพัฒนาบุคลากรเพื่อรับผิดชอบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา

๔) ในข้อเสนอแนะส่วนใหญ่จะกล่าวถึงขั้นตอนวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาดังนั้นในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ก่อนจัดควรมีการจัดอบรมสำรวจแนวคิดความต้องการของชุมชน และมีการวางแผนไว้ล่วงหน้าในการบริหารจัดการเพื่อเป็นการลดปัญหาต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น

๕) เนื่องจากการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นที่โรงเรียนจะต้องให้การสนับสนุนให้นักเรียนได้รู้จักการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาขึ้น เพราะการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาช่วยให้นักศึกษาได้มีโอกาสใช้พลังทางด้านร่างกาย ความคิดและการกระทำในสิ่งที่ตนเป็นประโยชน์ต่อตนเอง ต่อโรงเรียนและต่อประเทศชาติ ดังนั้นผู้รับผิดชอบหรือมีส่วนเกี่ยวข้องด้าน การบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ควรให้ความสำคัญในการทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำข้อมูลไปวางแผนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในปีต่อไป โดยเฉพาอย่างยิ่งควรศึกษาวิจัยแนวการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาแนวใหม่ เพิ่มเติมจากการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาจากที่เคยจัดแบบเดิม

๕.๓.๒ สรุปรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์